

# قوتاییتی - 1

## وانهی شه شههم

### نزا

رابه ری گروپ: نزا بکه له پیناوی ته رخا کردنی گروپه کهت و ئەم بهرنامه یه ناماده کردنی قوتایی بۆ خوداوهند.

### ئینجیلی مهتا

### به شداری کردن

به نۆزه به شداری بکهن (یان له پهراوی خه لوه تی تایبهت بخوینه وه) لهو زانیاریانه ی که له خه لوه ته روحیه کان فیتری بوون سه بارهت بهو برکه کتیبیانه ی دیاریکراوه بۆتان (مهتا 18: 21 - 21: 46) له گه ل ره چاو کردنی نه وه ی به شداری کردنه کان کورت بیته. گوئی بگرن لهو که سه ی به شداری ده کات، و به راستی مامه له بکهن له گه ل نه وه ی ده لیت و قبوولی بکهن. کتیرکیی نه و شتانه مه کهن که به شداری ده کات.

### دهر خکردن

### متمانهی سه رکه وتن

1 کۆرینسۆس 10: 13

### ئا

### هاندهری

### دهر خکردن

**بخوینه:** (مهتا 19: 3-6) (لوقا 10: 25-26).

**بدۆزه و گفتوگۆ بکه:** گرنگی دهر خکردنی هه ندی ئایهت یاخود برکه یاخود به شه کانی کتیبی پیروز چیه؟

**تیبینییه کان:** نه و ئایه تانه ی دهرخی ده کهیت یارمه تیت ده دن ژیانیکی پاک و پیروز بژیت له م جیهانه چه ته دا.

## رامان (ب)

<p>نیشانه ی کتیبی له پشت پهراوه که بنو سه وه</p>	<p>متمانهی سه رکه وتن</p> <p>تاقیکردنه وه تان تووش نه بووه مرۆقانه نه بیته، به لام خودا دلسۆزه، که نایه لیت زیاتر له توانای خۆتان تاقی بکرنه وه، به لکو له گه ل تاقیکردنه وه ریگای دهرچوون ده کاته وه تاکو بتوانن بهرگه بگرن. (یوحنا 16: 24)</p>	<p>ئایه ته ی دهر خکردن له سه ر پهراویک به م شیهویه بنو سه وه.</p>
--	--	---

### 1

سه رچاوه ی تاقیکردنه وه کان و سروشته که ی

**ئا** نه زمون شتی که خودا دایناوه، بۆ نه وه ی وشیری و هیزت زیاد بکات. ههروه ها بونیاد بکات له باوه ر (یاقوب 1: 4-2، 12). به لام تاقیکردنه وه شتی که دانرا بۆ نه وه ی هه لهت پی بکات، تاوه کو هه میسه به ره ریگای دۆرانت بیات له ژیا تندا. له سه رچاوه ی تاقیکردنه وه کانی ژیا مان: نه و سروشته هه له یه ی تیماندا به (یاقوب 1: 13-15)، جیهانی هه له ی دهر و بهرمان (1 یوحنا 2: 15-17)، شه ی تان (لوقا 4: 1-13).

**ب** هه موو خه لکی رووبه پرووی هه مان جو ری تاقیکردنه وه ده بنه وه. ده کری هه رکه سینک نه و تاقیکردنه وه یه ده ستنیشان بکات چونکه له هه موو جیهاندا روود هات. ههروه ها به درێژایی میژوو دووباره ده بیته وه.

دلسۆزی خودا کاتیک رووبه پرووی تاقیکردنه وه ده بیته

### 2

**ئا** خودا ریگا ناداته هیج تاقیکردنه وه یه که له توانا کافان زیاتر بیته و لیمان بیاته وه! خودا له تاقیکردنه وه کافان گه وره تره ههروه ها خودایکی دادوه ره. هه رگیز ریگا نادات که تاقیکردنه وه کافان له توانا مان زیاتر بیته بۆ نه وه ی بهرگری تاقیکردنه وه که بکهین. ههروه ها خودا هه میسه ریگایه کمان بۆ دابین ده کات تاوه کو بتوانن هه لبتین له تاقیکردنه وه که!

**ب** کاتیک له نزا ده لین: **مه مانخه ره تاقیکردنه وه، به لکو رزگارمان بکه له شه ی تان** (مهتا 6: 13) نه وه ئیمه له خودا

داواده کهین به دهسه لاتی خودایی خوی ههولمان بۆ بدات تاوه کو ئیمه هه لئه ستین به چاره سه رکردنی گیشه کان به پی سروشتی گونا هه مان. کاتیک که پشت به خودا ده به ستین و نزا ده کهین و ده لئین (تکایه باوکی ئاسمانیمان، ریمه ده توشی تاقیکردنه وه بیم). ئەو کاته خودا زرگارمان ده کات لهو دۆخه خراپه (مهتا 6: 13).

**بپا** بۆچی خودا ری ددهات توشی تاقیکردنه وه ببین؟ له وانه یه شهیتان یان جیهانی هه له یان ئەو سروشته گونا هه یه ی تیا ماندا یه ههول بدات له ریگای تاقیکردنه وه یه که به رهو دوراندمان ببات. به لام خودا ده توانیت هه مان تاقیکردنه وه به کار بینیت بۆ بونیادنان. له وانه یه پاساوئیک بیته تاقیکردنه وه به بیرو بۆ جوونی شهیتان. به لام به لای خودا ئەوه ئەزمونه. له وانه یه خودا وه ئەزمونئیک ریگات بدات که به گونا هه تاقیکردنه وه. به لام هه رگیز نایه ویت تۆ سه رنه که ویت له تاقیکردنه وه که ت. له م دۆخه دا ده توانیت به م جوړه نزا بکه یه: (خودایه تکات لئیده که م نعمه تی کم پێ به خشی ت تاوه کو سه رکه وتو بم لهو ئەزمونه ی بۆمت دانا وه!) بۆ نمونه خودا ریگای دایه شهیتان بۆ ماوه یکی زۆر ئە یوب تاقیب کاته وه. به لام ئە یوب پشتی به خودا به ستا و بو وه که سیکی به توانا و چه سپاو تر له باوه ری به خودا.

**تا** له وانه یه خودا ریگا بدات به که سیکی به پی سروشتی گونا هه ی خوی هه لئسو که وت بکات و توشی تاقیکردنه وه بیته. خودا مافی ته وای هه یه هیچ په یوه ندییکی نه بیته و یارمه تیت نه دات. ئەو که سانه ی که نزا ناکهن و پشت به خودا نابه ست ناتوانن بشت به دل سوژی خودا ش به ستن (یا قوب 4: 2). بۆیه کاریگه ری تاقیکردنه وه که زۆر سه خت ده بیته له سه ریان و ناتوانن هه لئین له تاقیکردنه وه که. بۆ نمونه کاتیک که خه لکی راستییان ناویت و راستی به درۆ ده گۆرن، ئەوه خودا ده یانداته ده ستی گلای و ئاره زوه هه له کانیا ن (رۆما 1: 24-25). به بی خودا که س ناتوانیت سه ربه که ویت به سه ر گونا ه.

3 ریگای کرداری بۆ هه لته اتن له تاقیکردنه وه

**ئا** هه لئیی له سه رچاوه ی تاقیکردنه وه. پیو یسته هه لئییته له م تاقیکردنه وه وانه: کاری ره گزی و ناره وشتانه. (په یدا بوون 39: 12) (په نده کان 4: 14-15، 23، 27، 5: 1-23) (1 کۆرین سو س 6: 18). په رستنی بت (1 کۆرین سو س 10: 14). خو شه ویستی پاره (1 تیمو ساوس 6: 9-11). هه وه سه لاییه کان (2 تیمو ساوس 2: 22) (1 په ترۆس 4: 3-1). **ب** په کسه ر ملکه چی خودا به. (عیبرانییه کان 2: 18). به خیرایی نزیکه ره وه له خودا و نزا کاتی بۆ به رز بکه وه (مهتا 7: 7-11) (یا قوب 4: 8). ئینجا به رگری شهیتان بکه، ئەوه ییش لیت هه لئیت (یا قوب 4: 7) (1 په ترۆس 5: 8-9). **پ** په کسه ر په نا به ره ها وه لئیی له گه ل باوه رداران. (گۆم کار 4: 9-10). **ت** په کسه ر ده ستبکه بیر کردنه وه به بیرۆکه کانی خودا. هه ندیک له نایه ته کانی کتیبی پیرو ز دهر خبکه و به کاریان بینه - به تاییه تی لهو کاتانه ی که روو به پرووی درۆ و بیرۆکه خراپه کان ده بیته وه (ئه فه سو س 6: 16). یان بیرۆکه گلا وه کان (زه بووری 119: 11، 9). **ج** په کسه ر وه لام ده ربه بۆ په یامی خزمه تی مه سیحی ریک و ره وان. (لوقا 6: 27-28) (مهتا 5: 38-42) کاریکی ریک و ره وان ئەنجام بده بۆ خو ت یان یارمه تی که سی کبه ده (یۆحه نا 3: 9-11). **چ** ده سه لاتی رو حیت به کار به یینه فه رمان بده شهیتان به ناوی عیسا ی مه سیح دو ورکه ویتنه وه لیت. (مهتا 4: 3-4) (کردار 16: 18).

**ح** ئا گاداریه و نزابکه. به تاییه تی کاتیک هه ست به تاقیکردنه وه ده که یه یان له جه نگیکی رو حیدا ده بیته (مهتا 26: 41). **خ** ئا گاداری ئا واته هه له کانبه. (1 تیمو ساوس 6: 9)، هه روه ها نه ریتی خراب (ئه یوب 31: 1). **د** په کسه ر بلی (نه خیر)! سه باره ت به و شتانه ی هه لئه لئینه رن. (په یدا بوون 39: 9-10)، هه روه ها پلانه درنده کان (یۆحه نا 8: 3-8).

پ ۱

**دەرخ كەردن و پىداچوونەو**

**بنووسە:** ئايەتە كىتەبىيە كان لەسەر كاخەزىكى نوئى بنووسە يان لەناو پەراوى تىبىيە كان.  
**دەرخ كەردن:** ئايەتە كىتەبىيە كان بە شىۋەيەكى راست دەرخ بگە. متمانەى سەرگەوتن:  
(1 كۆرىنسۇس 10: 13).

**پىداچوونەو:** گرووپەكە دابەش بگە گرووپى دووانى، ھەر كەسك دلتىا بىت لەوھى ھاوپىكەى ئايەتى دەرخ كەردوھ.

**من كىم؟**

ئەفەسۇس 2: 1 - 22

**1 ھەنگاوى بخوینە**

**بخوینە:** با پىكەوھ (ئەفەسۇس 2: 1-22) بخوینەن. با بە نۆرە بخوینەن، بە شىۋەيەك ھەر كەسك ئايەتەك بخوینەتەوھ تاوھكو تەواو دەبىن لە خوینەندى بركەكە بە تەواوھتى.

**2 ھەنگاوى بدۆزە**

**بىرىكەرەوھ:** ئەو راستىيە چىيە كە بەلاتەوھ گرنگە لەم بركەيەدا؟ ئەو راستىيە چىيە كە چوھ ناو مىشك و دلتەوھ لەم بركە كىتەبىيەدا؟  
**بنووسە:** يەك ياخود دوو راستى بدۆزەرەوھ كە تىيان بگەيت، و بىريان لىبەكەوھ و بىرۆكەكانت لە پەراوھكەت بنووسە.  
**بەژدارى كەردن:** (دواى ئەوھى ئەندامانى گروپەكەت ھەندى كات بە بىركەندەوھ و نووسىن بەسەر دەبەن. بىرۆكەكانتان بە نۆرە بەشدار بگەن). با نۆرە بگەرىن بۆ بەشدارى كەردنى ئەو شتانەى ھەر يەككە لە ئىمە دۆزىيەتەوھ. (ئەمانەى خوارەوھ نمونەن بۆ ئەوانەى بەشدارى ئەو شتانە دەكەن كە دۆزىيەتەوھ. لەبىرتىت، لە ھەر گروپىكى بچوك، ئەندامانى گروپەكە بە شتى جىاواز بەشدارى دەكەن. گرنگ نىيە ئەو شتانە وەك يەك بىت).

**1 دۆزىنەوھى**

بەلایى منەوھ راستى گرنگ لەم دوو ئايەتادا نوسراوھ ئايەتى 8 و 9. بۆم دەرگەوت كە من زرگاريم بە نەمەتى خدا بەدەست ھىنا نەك بە كارىك پىي ھەستام! پىش ئەوھى عىساي مەسىح قىول بگەم لە ژيانم و لە دلم. وامدەزانى كە پىويستە ھەستەم بە ئەنجامدانى ھەموو ئەركە ئايىيەكانم ھەموو رۆژىك، ھەرۋەھا پىويستە كارى باشى زۆر بگەم بۆ ئەوھى خدا رازىبىكەم. ھەرۋەھا وا بىرم دەكردەوھ، ئەگەر ئەم ھەمووانە بگەم ئەوھ خدا ژيانم ئاسوودە دەكات، ھەرۋەھا لە پاش مردنم جىگام دەبىتە بەھەشت. پەيوەندىم بە خدا بەلایى منەوھ وەك گرىبەست وابوو وام دەزانى ئەگەر من شتىكەم كەرد بۆ خدا پىويستە ئەويش شتىكەم بۆ بكات بەرامبەر بەوھى كە من كەردم! بەلام ئەوھم بۆ بەدەرگەوت كە ئەو خودايەى كە خۆى ئاشكراكرد لە كىتەبى پىرۆز زرگارم دەكات بەھۆى نەمەتەكەى نەوھك بە ھۆى كارىك كە من ئەنجامم دابى! ھەرۋەھا ئەوھم زانى كە كارى زرگاربوون كە خدا لە پىناوم ئەنجامىدا، كارىكى تەواو و بى كەم و كوپىيە، ھەرچەندە رەنجى من دوورە لە تەواوى كەم و كورى! بەم شىۋەيە، بۆم دەرگەوت كە زرگارى راستەقىنە بەخشىنىكى خورايىيە و كەس ناتوانىت بىكرىت يان بەرەنجى خۆى بەدەستى بەيىت!

**2 دۆزىنەوھى**

بەلایى منەوھ راستى گرنگ لە ئايەتى 18 نوسراوھ. بۆم دەرگەوت كە دەتوانم بجمە جزورى خوداى زىندوو! زۆر كەس دەلېن خدا مېھرەبانە بۆيە كەس ناتوانىت بە شىۋەيەكى كەسى بىناسىت، يان قسەى لەگەل بكات، يان لەگەلئى بژىت. زۆر كەس ئاواتى ئەوھىيە كە پەيوەندى كەسى لەگەل خدا ھەبىت. بەلام سەرەراى ئەو ھەموو ھەولدانە، ناتوانن ھىچ جۆرە پەيوەندىك

تاقی بکه نه وه له گهڼل خدا. له بهر نه وهی گوښیان له وشه کانی خدا ناییت و کاره کانی نایینن، وایرده که نه وه که خدا بوونی نییه. به لآم کتیبی پیرۆز ده لیت ئیمه ده توانین کاره کانی خدا بیینن به ریگای به دیهینه ره کانی. ههروه ها گوښیستی دهنگی بسم له ریگای کتیبی پیرۆز و به دلّم، ههروه ها ههست به چاودیری خدا بکه م له هه موو باروودوڅیکمدا. کتیبی پیرۆز ده لیت که ریگایکی راستی هیه به پیه وندی کردن له گهڼل خدا، نه ویش عیسیای مه سیحه. خدا له روڅناکیدا ده ژیت، که سیش ناتوانیت لیتی نزیك بپیتته وه! سه ره رای نه وهش خدا خوئی له من نزیك بووه وه. خدا خوئی کرده که سیکی بینراو له ریگای عیسیای مه سیحه وه. سه ره رای نه وهش خدا هه موو پیتویستی رزگاریمی ناماده کرد. عیسیای مه سیح خوئی کرد به قوربانی بو که فاره تی گونا هه کاتم! کاتیکیش که باهرم به عیسیای مه سیح هیئا کرپی گونا هه کانیما، کردمی به که سیکی بی تاوان له بهر چاری خودای باوک. عیسیای مه سیح قبول کرد له دل و ژیانم. پاشان خدا هات (روحي پیرۆز) و له ناخدا جینگیر بوو، به هوئی روحی پیرۆزه وه پیه ونديم ده بیت له گهڼل خدا. ههروه ها روحی پیرۆز یارمه تیم ده دات له هاوه لئی له گهڼل خدا. روحی پیرۆز له مندا ده ژیت و یارمه تیم ده دات راستی خدا تاقی بکه مه وه! ههروه ها ده توانم له ریگای روحی پیرۆز له جزوری خدا ناماده بم، له جزوری خدا ده توانم گوښیستی دهنگی خودا بم کاتیک به شیوهی که سی له گهڼل ده ویت. ههروه ها ده توانم قسه ی له گهڼل بکه م و ژیانم بژیم به پیه ونديکی تاييه ت له گه لئی.

### 3 ههنگاوی 3 ههندی پرسیار ئاراسته بکه

**بیربکه ره وه:** چ پرسیاریک ئاراسته ی ئهم گروهه ده کهیت، سه باره ت به م برکه کتیبیه؟ با ههول بدهین هه موو نه و راستیه تیبگهین که له (ئه فه سوئس 2: 1-22) نو سراه، پاشان ههندی پرسیار بکهین سه باره ت به و شتانه ی که تیبینه گه یشتوین.

**بنووسه:** ناگاداره له دارشتنی شیوه ی پرسیاره کهت که به روونترین شیوه بیت. دواتر پرسیاره که له په راوه کهت بنووسه.

**به شداری بکه:** پاش نه وهی ئه ندامانی گروهه که ههندی کات به بیرکردنه وه و نووسین به سه ره ده بن، داوایان لی بکه به شداری بکه م به دربرینی پرسیاره کانیان).

**گفتوو گوڅکه:** (دواتر ههندی پرسیار هه لپژیره و هه ولیده وه لامیان بدهیته وه له ریگای گفتوو گوڅکردن له گهڼل گروهه کهت).

(ئه مانه ی خواره ههندی نمونه ن ده باره ی ههندی پرسیار که له وانیه ئه ندامانی گروهه کهت بیکه ن، و ههندی تیبینی به سوود بو به ریوه بردنی گفتوو گوڅ ده باره ی پرسیاره کان).

### 1 پرسیار 1 (ئه فه سوئس 2: 1) نه وه واتای چیه (مردوویم به گناه و هه له کاتم)؟

**تیبینییه کان:** ئهم ئایه ته باسی دۆخی من ده کات پیش باوه رهیئانم به عیسیای مه سیحی خودا وه ند. به بی عیسیای مه سیح (به جهسته زندوو بووم) به لآم (به روح مردوو بووم) سه ره رای نه وهی که نام ده خوارد و ده نووستم به لآم روح مردوو بوو. کاتیک که روح مردوو ده بیت، ناتوانم خدا بناسم و پیه ونديکی که سیم له گهڼلدا هه بیت. به لآم نه گه ر مرۆقی ببناوه ر خاوه ن ره وشتی باش بیت و کاری باش بکات. ئایا بوچی خودا به (مردوو) ناوی ده بات؟ مرۆقی بی باوه ر ده توانیت خاوه ن ره وشتی باش بیت چونکه نه و بوونه وه ری خودایه! له بهر نه وهی خودا خوئی ئهم توانایانه ی پی به خشیوه ته نانه ت نه گه ر دانیشی به وه نه نا. به لآم مرۆقی بی باوه ر هه لئاسیت به ئه نجامدانی ئهم کارانه له بهر خودا یان به پشت به ستن به خودا. چونکه نه و متمانای به خودا نییه و گوڅپراه لئی ناکات له هیچ شتیکدا سوپاسی خودا ناکات و شکو ناداته خودا (رؤما 1: 21). به م شیوهیه مرۆقی بی باوه ر هه رچی بکات پیه وندی به خودا وه نییه نه وهی که خوئی ئاشکرا کرد له ریگای عیسیای مه سیحدا. بویه بی باوه ر بو خوئی ده ژیت. خوڅهرسته. ته نها له ده وره به ری که سایه تی خویتی و ژیانیکی سه ره به خو ده ژیت دوور له خودا (ئه مه جیابوونه وه یه له خودا) نه وه یه که کتیبی پیرۆز ناوی ده بات به (مردنی روحی).

**پرسیاری 2** (ئەفسۆس 2: 1-4 ، 11-12) كى بووم پيش ئەودى باوەر بە عيساي مەسيح بەينم؟ ئايا كاتيك كه بى باوەر بووم رەوشتەكانم چى بوو؟

**تېيىنبەكان:** پيش ئەودى باوەر بە عيساي مەسيح بەينم ئەم رەوشتانەم هەبوو:

(ئ) بە روح مردوو بووم. روح خوداي نەدەناسى. وامدەزانی كه خودا بوونى نيبه. هەر وەها وامدەزانی مرۆفى بىتوانا خوداي لەميشكى خۆى بەدى هیناوه، منيش پىويستم بە خودا نيبه.

(ب) رینگای جيهانم گرتبووه بەر. لاسايى شىوهى ژيانى دەورو بەرمم دەكر و فېرى رەوشتيان دەبووم. ئەو شتانەم دەكر كه بەلای زۆرىهى خەلك راست و گرنگ بوو، هەر وەها گرنگترین شت لە ژيانم سامان و ناوبانگ و دەسەلات بوو. تەنها لەبەر سەرکەوتن و ناوبانگ دەژيام. تەنها بۆ خۆم دەژيام وەكوو ئەوانيت.

(پ) رینگای شەيتانم گرتبووه بەر. درۆم دەكرد هەر وەك چۆن شەيتان درۆ دەكات. هەندىك جار دەچوومە لای جادوباز و هەندى چار ملوانكەيەكم دادەنا تاووەكوو لە روحى درندە بمپارێت.

(ت) بە پىتى سروشتى هەلەم دەژيام. زۆر درندەبووم بۆ پارە. هەميشە خەريكى گىرانەودى مەتەلئى بىمانا بووم و نەمدەتوانى چاوم بپارێم. نەمدتوانى زالبمە سەر تورەبى. بە كورتى هەلسۆوكەوتى ناخم بۆگەن بوو.

(ج) لەبەر ئەودى بى باوەر بووم. خودا لە من توورە بوو. خودا رقى لە سەر بەخۆبى و ياخى بوونى من دەبىتەوه، هەر وەها رقى لەو بۆگەنييه دىت كه لە ناخدايه.

(چ) دابرابووم لە عيساي مەسيح. نەمدەزانی كه خوداي زىندوو لە رینگای عيساي مەسيحەوه كار دەكات. تەنها گويم لە خەلكانى ناينه كانيتەر دەگرت كه دەربارەى عيساي مەسيح دەوان بە بى ئەودى هيج هەولێك بەدم كه بزاتم عيساي مەسيح چى كر دووه و چى وتوو لە كتيبى پىرۆزدا. بۆيه بەتەواوى بەهەلە تىگەيشتبووم لە عيساي مەسيح. هەر وەها بە خراپە باسى مەسيحيه كانم دەكرد (قوتابيانى عيساي مەسيح).

(ح) دابرابووم لە گۆمەلئى ئيسرائيل. وشەى ئيسرائيل لېرە بەماناى نەتەودى جوولەكه نايەت. ئيسرائيلي راستەقينه تەنها لە گەلى خودا پىكدىت، واتا ئەو كەسانەى كه باوەرپان بەو خودايە هەيه كه خۆى ناشكرا كرد لە رینگای عيساي مەسيحى خوداوەند (رۆما 9: 6). من يەكێك نەبووم لە گەلئى خودا. بەشىوهيكى تايبەت نەمدەزانی كه كتيبى پىرۆز پەيمان و رينه ماى گرنگ بۆ ژيان بە خۆيهوه دەگریت. هەر وەها من دابرابووم لە پارێزگارى و رينه مايبى خودا بۆ نەتەوهكەى.

(خ) نامۆبووم لە پەيمانه كانى خودا. خودا پەيمانى بەستبوو لەگەل نەتەوهكەى. خودا چەن جارێك پىيانى وتبوو (من دەبمە خوداي ئيوه، ئيوهش دەبنە گەلى من) خودا ويستى رزگاركاريان بىت. هەر وەها ويستى بەدرێژايى رىگا يارمەتییان بەدات وەكوو چۆن باوك مندالئى لە باوەش دەگریت. خودا زياتر لە جارێك و دوو جار پەيمانهكەى دووبارە كر دووه بۆ گەلەكەى. پيش ئەودى پەيامى ئىنجيل بىستم وشەى خودام تاقينه كر دووه كه دەلێت (من هاوريتم).

(د) بى هيوأ بووم. هيج ئامانجێكم نەبوو لە ژيان. نەمدەزانی هۆى بوونم چيبە لەسەر زهوى و بۆ كوئیدەچم پاش مردنم. هەر دەم هەستم بە مەترسى و بىمتانەيم دەكرد.

(ر) بى خوداوەند بووم لە جيهان. ژيانێك دەژيام بوونى خوداي تبادا نەبوو. سەبارەت بە من تاكه راستى ژيان پارە و و سامان بوو. من بت پەرست بووم، تەنها بايەخم بە خۆم دەدا، بەواتايكى تر خۆم خوداي خۆم بووم.

**پرسیاری 3** (ئەفسۆس 2: 4-7) ئەوه واتاي چيبە كه خودا زىندوو مانى كرد و هەلمانىساندەوه لەگەل عيساي مەسيح؟

**تېيىنبەكان:** زۆر جار كتيبى پىرۆز دەلێت كه باوەرداران لەگەل عيساي مەسيح دەمرن. هەر لەگەل ئەوش هەلەدەستەوه. لەگەل عيساي مەسيحدا دادەنیشن لە ئاسمان. ئەمە ئەوه دەگەينيت كه هەرچى رووبدات لەگەل عيساي مەسيح كارىگەرى راستەوخۆى هەيه لەسەر باوەردارەكان! واتاي ئەم وشە كتيبييانە ئەودەيه كه خوداي باوك (جىگايكى) باشى داووتە عيساي مەسيح.

**ئ** خودا ھەمان پلەوپايەى عىساي مەسىح دەداتە باوەرداران. خوداي باوك چۆن تەماشاي عىساي مەسىح بکات بەھەمان شىۋە تەماشاي باوەرداران دەکات. کاتىك كە خودا تەماشاي باوەردار دەکات تەنھا راستوودوستى عىساي مەسىح دەبىنیت. لەبەر ئەوەى عىساي مەسىح مرد. سروشتى ھەلەى كۆنى باوەردار مردن. سزا دران، سەرزەنشە کران، لە خاچ دران، لەگەل عىساي مەسىح نىژان. لەبەر ئەوەى عىساي مەسىح لە نىو مردووان ھەستايەو، باوەرداریش لە مردن ھەستايەو و اتا سەرلەنوئ لەدايك بو، نىستاش خاوەن كەسايەتییكى روحيە. لەبەر ئەوەى عىساي مەسىح لە ئاسماندا جىنشین بو، جەستەى باوەرداریش لە داھاتوودا ھەلەدەستیت لە ئاسمان جىنشین دەبیت. بىگومان ئەوەى ھاتە سەر عىساي مەسىح دیتە سەر ھەموو باوەردارىك! ئەوەى كە متمانەى ئەوھەمان دەداتى كە خودا ھەموو پەیمانەکانى جىبەجى دەکات سەبارەت بە ژيانى نوئ پلەوپايەى عىساي مەسىحە.

**ب** ھەرەھا خودا (دوخ) يىكى نوئ دەداتە باوەرداران. لە رىگاي كاری روحى پىرۆز لە دلئ باوەرداران. باوەردار بەراستى دەمریت لە كاری گوناھ و ژيانىكى نوئ دەست پىدەكەت! ئەم دۆخەى باوەردار ئەو دەسەلمىنیت كە ژيان نوئ تاقي دەكەتەو.

**پرسیارى 4** (ئەفسس 2: 8-10) ئەگەر كارە باشەكان زىگارم ناكەن كەواتە بۆجى پىويستە كاری باشە بكەم؟

**تېيىنپەكان:**

**ئ** عىساي مەسىح ھەموو كاریكى ئەنجامدا بۆ ئەوەى زىگارى بەدەست بەينم! عىساي مەسىح مرد و ھەستايەو و چوو بۆ ئاسمان جىگاي ھەموو باوەردارىك. واتا عىساي مەسىح ھەموو پىداوويستىكى نامادەكرد بۆ ئەنجامدانى زىگارى. بە مردنى توورەى خوداي لەبەر گوناھەكانى لا برد و لە گوناھەكانم خۆش بو. لە كۆيلەيەتى گوناھ زىگارمى كرد. بەم شىۋەى تايان چى ما بتوانم ئەنجامى بەدەم؟ كاتىك كە باوەر بە عىساي مەسىح دەھىنم دەتوانم تەنھا زىگارەكەى قبول بكەم و ھەكوو بەخشىنىكى تەواو و خۆرايى ھەرچەندە من شايانى نىيم! من شايانى زىگارى نىيم، ھەرەھا ناتوانم بەخۆم زىگارى بەدەست بەينم، لەبەر ئەمە خودا زىگارى پىبەخشىم چونكە خۆشیدەوت و بەزەي پىم دیت.

**ب** ئەگەر كارە چاكەكان يان كەدەو ئەينىپەكان تواناي زىگار كەردمى ھەبوايە، ئەو لەكاری زىگارى عىساي مەسىح كەم دەكەتەو. كەوايىت دەتوانم لە رۆژى لىپرسىنەو لەبەردەم خودا شانازى بكەم و بلىم من بەتواناي خۆم زىگارم بەدەست ھىنا، لەرىگاي كارە چاكەكانم و كەدەو ئەينىپەكانم. بەلام كارە چاكەكانم و كەدەو ئەينىپەكانم بەش ناكات تا ئەو رادەيە! ئەگەر ويستم بە رىگاي كارە چاكەكان و كەدەو ئەينىپەكان بى تاوانبم، ئەوكات خودا داواى ئەو دەم لىدەكەت كە كارەكانم تەواو و بى كەم و كورپى بىت (گەلاتيا 3: 10) (ياقوب 2: 10) بەلام لەھەموو جىھاندا يەك كەس شى نىيە كە ھەموو كارەكانى تەواو و بى كەم و كورپى بىت (رۆما 3: 10-12) بۆيە ھىچ كەس نىك بى تاوان نايىت لەپىت خودا بە كارە چاكەكانى يان بە كەدەو ئەينىپەكانى (گەلاتيا 3: 11)! ھەموو كەس نىك ئايندارىت يان نا، ناتوانىت بگاتە ئاستى پىرۆزى تەواوى خودا. ھەرگىز ھىچ كەس نىك ناتوانىت بەكارە چاكەكانى يان بە كەدەو ئەينىپەكانى بى تاوان بىت يان زىگارى بەدەس بەينىت. ھىچ كەس ناتوانىت شانازى بکات بەرامبەر خودا!

**پ** ھەكوو باوەردارىك بە عىساي مەسىح پىويستە بەردەوامبم لە كاری چاكە ھەكوو سوپاس كەردنىك بۆ خودا لەبەر زىگارەكەى. خودا زۆر كاری چاكەى بۆمان نامادەكردو كە لە جىھاندا ئەنجامى بەدين. كىتیبى پىرۆز باسى ئەم كارە چاكە دەكەت. بۆيە پىويستە باوەردار دوو كار ئەنجام بەدات:

1. ستايشى كارەكانى عىساي مەسىح بکات (كە پىك ھاتوو لە مردن و ھەستانەو) كە بوو ھۆى زىگارى.

2. كاری باش بکات ھەكوو سوپاس كەردنىكى خودا بۆ نىعمەتى زىگار كەردن.

**پرسیارى 5** (ئەفسس 2: 16-22) نىستا پاش باوەرھىنانت بە عىساي مەسىح تۆ كىيت؟ چى شتىك جياتدەكەتەو ھەكوو

باوەردارىك بە عىساي مەسىح؟

**تېيىنپەكان:** پاش ئەوەى باوەر بە عىساي مەسىح ھىنا بوومە خاوەن كەسايەتییكى نوئ. بوومە خاوەن ئەم چەند رەوشتە:

ن) له گهڼ خندا ناشتېبوموه. ههروهه له گهڼ ټو كهسانهش ناشتېبوموه كه باوهريان به عيساي مهسيح هيټا. بويه ئيستا دهتوانم به ناشتي له گهڼ ههموو كهسيك بڙيم له جيهاندا.

ب) تواناي ټوهم بوو بچمه جزوري خندا. من له جزوري ټودا دهژيم، ههروهه باووني راستي تاقى دهكهمهوه. من قسهى له گهڼ دهكهه. گوټي ليددهگرم چيم پي دهلي. ههردهه له گهلي دهيم له ژيانى روظانهه (زبورى 8: 16).

پ) بوومه هاوالاتييك له گهلي خندا. من ټندامييك له شانسينى خندا. ټندامييك له گرنگرين ولات له ميژوروى رهگهزى مرؤفا! ټم شانسينه ههموو روظيک زياد دهکات و گهوره دهبيت. روظيک له روظان دهبيتته تاكه ولات له گهردووندا (دانيال 2: 44)!

ت) بوومه ټنداميک له خيژانى خندا. (له بنه مالهى مالى خندا) يان خيژانى خندا) له جيهاندا ټوويش کليسايه. ټو جياوازيهه بوو كه به خندا بليم (ټه باوکمان له ناسمان). ههروهه بومه خاوهن چهندين (خوشک و براى باوهردار) له ههموو جيهاندا!

ج) من به شيك له پرستگاي نوي خندا. ټم پرستگايه له بهرد دروست نه کراوه، به لکو ټو پرستگايه زندووه. ههموو باوهرداران له ناو ټووه دروست دهبن (وهکو بهرديکى زندوو) (1 په ترؤس 2: 4-5). خندا خزي لهه پرستگايه داده نيشيت

له ريگاي روحى پيرؤز. بويه خندا له مندا دهژيت، ههروهه له ناو ههموو باوهرداريکيش دهژي له ريگاي روحى پيرؤز!

#### 4 جيهجى کردن ههنگوى

بيربكهروهه: كام لهه راستيانهى كه لهه برگه كتيبييه هاتووه دهست دههات وهك ريكخستننى كردهارى بو باوهرداران؟ به شدارى بكه و بنووسه: با پيكهوه ههندي لهو ريكخستنه بنووسين كه دهتوانين له (ټهفهسؤس 2: 1 - 22) دهريهپيئين.

بيربكهروهه: ټو ريكخستننه پيشينى كراوه چيهه كه خندا دهيهويت بيگورپته ريكخستننى كهسى؟ بنووسه: ټم ريكخستننه كهسييه لهه پراوهكته بنووسه. ههست به سهربهخويى بكه له به شدارى كردهارى ريكخستننى كهسى كه خندا هاويشيتيه سهردلت. (لهبيرت بيت كه ټندامانى گروههكته راستى جياواز ريكهدهخن، ياخود له ههمان راستى ريكخستننى جياواز دهردههينن. ټهمانهى خوارهوه ليستيكه به ههندي ريكخستننى پيشينى كراوه).

#### چهنده نمونهيهكى ريكخستننى پيشينى كراوه

- (2: 1-4) بيربكهروهه لهوهى مردوو بويت لهبهه ټوهى له ريگاي ههله دهرويشتى.
- (2: 5-8) بيربكهروهه نايا بهراستى له گهڼ عيساي مهسيح ههلسايتهوه، ټو بهتهواوى زرگارى عيساي مهسيحت قبوول كرده كه لهپيناوت ټهجاميدا، بو ټوهى خندا تهنها مهسيح بينيت كاتيک كه سهيرت دهکات.
- (2: 9) بيربكهروهه ټهكهه تا ئيستاش دهتهويت رهزامهندي خندا بهدهست بينيت له ريگاي راسپاردهكانى شهريعهه، يان له ريگاي كاره چاكهكان، يان له ريگاي كردهوه ناينيهكان.
- (2: 10) كتيبي پيرؤز بخوينهوه و ټو كاره چاكانه بدؤزهروهه كه خندا بوټى ناماده كرده تاوهكو ټهجمى بدهيت.
- (2: 14-17) بيربكهروهه نايا تا ئيستا به رقهوه تهماشاي ټو باوهرداران دهكتهيت كه له نهتهوه و رهگهزى جياوازن.
- (2: 3، 12، 18) مهشق بكه لهسهه چونه ژوورهوه بو جزورى خندا. لهبهه گوټگرتن له دهنگى خندا و قسهكردن له گهڼ خندا.
- (2: 19) بيربكهروهه ټهگهه خوت به هاوالاتيهك دهزانيت له شانسينى خندا يان كهسيك له خيژانى خندا (مالي خندا).
- (2: 22) بيربكهروهه لهو راستييهى كه خندا له كليسا جيئشين بووه له ريگاي روحى پيرؤزه.

#### چهنده نمونهيهكى ريكخستننى كهسى

ن) بهيارمهتى خندا دههويت وازييم له پشت بهستن به كارهكانى خوم و كردهوه ناينيهكان، به لكو پشت بهو راستييه بههستم كه عيساي مهسيح لهپيناوى گوناوهكانم مرد، ئيستاش له ناخندا جيئشين بووه له ريگاي روحى پيرؤز.

ب) بهيارمهتى خندا دههويت بيرورام بگورم سهبارته بهو باوهردارانهى له رهگهزيترن، چونكه ههمومان ټندامى خيژانى ناسمانين.

## ههنگاوی 5 نزا بکه

وهرن با پیکهوه به نۆره نزا بکهین، به شیوهیهکه که ههر کهسیک بۆ راستیییهکه نزا بکات که خودا فیتری کردووین له ریگای (نهفەسۆس: 2: 1 - 22). (سهبارەت ئەو شتانه نزا بکه که فیتری بویت لهم خویندنهوهیهدا. مهشق بکهن لهسهه نزای کورت له یهک یان دوو رسته پیک بیته. لهبیرت بیته که ئەندامانی گرووپهکهت دهتوانن بۆ شتی جیاواز نزا بکهن).

## نزا

به نۆره وهکو گروپ نزا بهرز بکهنهوه بۆ خودا، وهکو وهلامدانهوهیهکه بۆ شهوهی شهمرۆ فیتری بوونه. یاخود گرووپهکه دابهش بکه گروویی دووانی یاخود سیانی و نزاکانتان بهرز بکهنهوه بۆ خودا وهکو وهلامدانهوهیهکه بۆ شهوهی شهمرۆ فیتری بوونه.

## ئههرکی مالی

## بۆ وانهی داهاتوو

رابهری گروپ: ئەم ئهرکهی خوارهوه به نووسراوی بده ئەندامانی گرووپهکهت، یان داوایان لییکه له پهراوهکانیان بینوسنهوه. بهلین: بهلین بده بهوهی یهکینک لهو نمونانهی ریکخستنی پیشبینی کراو شهخام بدهیت. **خهلهوتی روحی:** بهردهوام به لهسهه خهلهوتی روحی به خویندنهوهی نیو بهش رۆژانه له (مهتا: 22: 1 - 25: 13). شیوازی راستی پهسهندکراو بهکار بهینه. تیبینیهکانت بنوسه. **دهرخ کردن:** وردبهرهوه له نایهتی کتیبی نوی، پاشان دهرخ بکه. (1 کۆزینسۆس 10: 13). رۆژانه بهو دوو پرگهیهدا بچۆوه که دهرخت کردوو. **نزا:** بۆ کهسیکی دیاریکراو یاخود بۆ شتیکی دیاریکراو نزا بهرز بکهروه و بزانه خودا چی دهکات (زهبووری 5: 3). **زانباریه نوپکان له پهراوی تایبهتی بنووسه.** تیبینیهکانت سهبارەت به (خهلهوتی روحی، دهرخ کردن، وانهی خویندنهوهی کتیبی پیروژ) له پهراوی تایبهتی بنووسه. ههروهها ئەم ئهرکه مالییه.